

Adam Wojtunik

VI Konferencja Filozofów Krajów Słowiańskich: *Poznanie teoretyczne a prawda* (31 V–3 VI 2007 r.)

*VI конференция философов славянских стран:
Теоретическое познание и истина (31 мая – 3 июня 2007 г.)*

Czym jest Słowiańszczyzna? Co kryje się pod tym pojęciem? Czy można mówić o więzi kulturowej pomiędzy narodami słowiańskimi? Czy burzliwa historia, odmienne obyczaje i religijność sprawiają, że Słowianie są bardziej podzieleni niż zjednoczeni?¹ Pytania te, wynikające z nich problemy, a także odmienne możliwości ich rozwiązywania stanowią trwałą inspirację dla filozofów krajów słowiańskich, którzy już od ośmiu lat spotykają się, by nawzajem lepiej się rozumieć i odnajdywać własne miejsce w dynamicznie rozwijających się procesach cywilizacyjnych i kulturowych współczesnego świata.

Tak było i tym razem. W dniach 31 maja – 3 czerwca 2007 roku w Boguchwale koło Rzeszowa odbyła się VI Konferencja Filozofów Krajów Słowiańskich zorganizowana przez Międzywydziałowy Instytut Filozofii przy współudziale Redakcji Pisma Filozofów Krajów Słowiańskich „ΣΟΦΙΑ”.

Konferencja zgromadziła rekordową liczbę ok. 140 uczestników. Przybyli oni z większości znaczących polskich ośrodków uniwersyteckich, szkół wyższych, zaś międzynarodowy charakter konferencji zapewnili goście z zagranicy: Australii (LaTrobe University, Melbourne), Białorusi (Białoruski Państwowy Uniwersytet w Mińsku), Czech (Uniwersytet Karola w Pradze; Masarykova Univerzita, Brno), Litwy (Uniwersytet Wileński), Rosji (Uniwersytet Permski, Rosyjska Akademia Służb Państwowych przy Prezydencie Federacji Rosyjskiej), Słowacji (Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica; Uniwersytet w Preszowie, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Koszyce), Ukrainy (Państwowa Akademia Nauk Ukrainy, Kijów; Akademia Kijowsko-Mohylińska, Połtawski Narodowy Uniwersytet im. Jurija Kondratiuka, Politechnika Lwowska, Kijowski Uniwersytet Narodowy im. T. Szewczenki, Uniwersytet Sumski; Narodowy

¹ Por. A. L. Zachariasz, *Do Filozofów Krajów Słowiańskich*, „ΣΟΦΙΑ. Pismo Filozofów Krajów Słowiańskich” 2001, Nr 1, s. 7 i n.; idem, *Wprowadzenie do dyskusji: Narody słowiańskie wobec przyszłości: razem czy osobno?*, „ΣΟΦΙΑ. Pismo Filozofów Krajów Słowiańskich” 2001, Nr 1, s. 208–211.

Uniwersytet „Ostrogska Akademia”, Państwowa Akademia Muzyczna w Kijowie, Akademia Lwów, Uniwersytet im. I.I. Miecznikowa w Odessie, Akademia Prawnicza w Odessie, Uniwersytet w Charkowie, Uniwersytet Żytomirski) oraz z Włoch (Uniwersytet Lecce).

Uroczystego otwarcia konferencji i powitania uczestników, gości i studentów dokonali: Dyrektor Międzywydziałowego Instytutu Filozofii UR, prof. zw. dr hab. Andrzej L. Zachariasz oraz JM Rektor UR, prof. zw. dr hab. Włodzimierz Bonusiak.

Referaty wygłoszono na czterech posiedzeniach plenarnych, sześciu sekcjach tematycznych, tradycyjnie filozofowie spotkali się także przy Okrągłym Stole. Podczas czterech dni obradowano na temat poznania teoretycznego w kontekście prawdy oraz miejsca filozofii i religii w kształtowaniu świadomości narodów słowiańskich.

Pracami pierwszego posiedzenia plenarnego pokierowali: проф. Петро Cayx (Ukraina – Uniwersytet Żytomirski) oraz prof. zw. dr hab. Andrzej L. Zachariasz. W nawiązaniu do tematu konferencji obrady koncentrowały się wokół prób nowego ujęcia przedmiotu epistemologii, jej metod oraz zasadniczych zagadnień, czyli teorii prawdy, kwestii relatywizmu, problemu granic i źródeł poznania. Referaty dotyczące tej problematyki przedstawili: prof. Jan Szrednicki (Australia – LaTrobe University, Melbourne) *Nowa epistemologia – próba wyjścia z kryzysu po Wittgensteinie*; prof. dr hab. Józef Dębowski (Polska – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn) *Semantyczna teoria prawdy a realizm*; Prof. PhDr. František Mihina, CSc. (Słowacja – Uniwersytet w Preszowie) *Epistemologiczne modele prawdy*; prof. zw. dr hab. Andrzej L. Zachariasz (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Teoria poznania jako namysł nad transcendentalnymi warunkami poznania teoretycznego*; prof. dr hab. Mariya D. Kultayeva (Ukraina – Uniwersytet w Charkowie) *Истина и ложь в теоретических конструкциях нигилизма // Prawda i kłamstwo w konstrukcjach teoretycznych nihilizmu*; prof. dr hab. Rudolf Dupkala (Słowacja – Uniwersytet w Preszowie, Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Konfrontacje epistemologiczne w filozofii słowackiej w połowie XX stulecia*; dr Krzysztof J. Kilian (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Oblicza współczesnego relatywizmu*.

Drugi dzień konferencji (1 VI 2007 r.) rozpoczął się również posiedzeniem plenarnym, któremu przewodniczyli prof. dr hab. Józef Dębowski (Polska – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn) oraz проф. Петро М. Кралюк (Ukraina – Narodowy Uniwersytet „Ostrogska Akademia”). Odczyty zaprezentowali: Prof. PhDr. Miloslav Petrussek CSc. (Czechy – prof. em. Uniwersytetu Karola w Pradze) *Pravda jako neotický a etický problém v českém sociálním myšlení (od Masaryka k Havlovi) // Prawda jako neotyczny i etyczny problem w czeskim myśleniu społecznym (Od Masaryka do Havla)*; prof. dr hab. Stefan Symotiuk, (Polska – UMCS Lublin) *Kulturowe-cywilizacyjne i barba-*

rzyńskie aspekty prawdy; prof. zw. dr hab. Maria Szyszkowska, (Polska – Uniwersytet Warszawski) *Prawda a polityka*.

Kolejne referaty wygłoszono w sześciu sekcjach tematycznych. Uczestnicy sekcji pierwszej debatowali na temat: *Poznanie teoretyczne a prawda w historii filozofii*. Obradami przewodniczyli: prof. dr hab. Przemysław Paczkowski (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) oraz Prof. PhDr. Vladimír Leško, CSc. (Słowacja – UPJŠ, Košice). Referaty wygłosili: prof. dr hab. Przemysław Paczkowski (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Arystoteles o błędach w argumentacji*; ks. dr Krzysztof Bochenek (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Problem prawdy w kontekście filozofii średniowiecznej*; PhDr. Peter Nezník, CSc. (Słowacja – UPJŠ, Košice) *Leibniz ako obrodružstvo myslenia // Leibniz jako awanturnik myślowy*; PhDr. Stefan Jusko (Słowacja – UPJŠ, Košice) *Recepcia Nietzscheho filozofie na slovensku // Recepcja filozofii Nietzschego na Słowacji*; mgr Jarosław Strzelecki (Polska – UWM, Olsztyn) *Co poznaje filozof? – kilka refleksji nad filozofią Henryka Bergsona*; dr Włodzimierz Zięba (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Prawda w neopragmatyzmie. Putnam vs Rorty*; dr Włodzimierz Heflik (Polska – AP w Krakowie) *Transcendentalny idealizm wobec realizmu metafizycznego i solipsyzmu*; dr Marek Kornecki (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Fenomenologiczna aporia prawdy i wolności*; dr Tomasz Mróz (Polska – Uniwersytet Zielonogórski) *Bertranda Russella spotkanie z filozofią polską*; mgr Łukasz Molenda (Polska – UMCS, Lublin) *Dekonstrukcja idei prawdy w filozofii postmodernistycznej*; PhDr. Milovan Jesic (Słowacja – UPJŠ, Košice) *Gadamerova recepcia heglowsko-herakleitovskeho myslenia // Gadamera recepcja myślenia heglowsko-heraklitańskiego*.

Sekcja druga została zatytułowana: *Prawda i granice poznania teoretycznego*. Jej pracami przewodniczyli: prof. dr hab. Rudolf Dupkala (Słowacja – Uniwersytet w Preszowie, Polska – Uniwersytet Rzeszowski) oraz dr hab. Andrzej Niemczuk (Polska – UMCS, Lublin). Problem referowali: dr hab. Andrzej Niemczuk *Granice poznania teoretycznego*; Prof. PhDr. Josef Krob, CSc. (Czechy – Masarykova Uniwerzita, Brno) *Prawda a moderni pojati gnoseologie // Prawda i współczesne (moderne) pojęcie gnoseologii*; dr Grażyna Żurkowska (Polska – UMCS, Lublin) *Kłopoty z istnieniem w epistemologii współczesnej i filozofii nauki*; проф. Валентин Н. Вандышев (Ukraina – Uniwersytet Sumski) *Истина как реальность и проблема // Prawda jako rzeczywistość i problem*; dr Halina Rarot (Polska – UMCS, Lublin) *Przezwyciężenie nihilizmu teoretycznego w myśli Vittorio Possentiego*; доц. Наталия В. Радионова (Ukraina – Uniwersytet w Charkowie) *Служение истине как опыт самопознания философа (на материале слобожанской философии XIX ст.) // Służba prawdzie jako doświadczenie samopoznania filozofa*; dr Jerzy Lepieszkiewicz (Polska – Akademia Pomorska w Słupsku) *Stopnie pragmatystycznej teorii prawdy. Kryterium, semantyka, założenia ontologiczne*; доц. Інна Наливайко (Białoruś – Białoruski Państwowy Uniwersytet, Mińsk) *Проблема истини*

w «*философии повседневности*» // *Problematyka prawdy w filozofii codzienności*; dr Anna Habrat (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Funkcje pojęcia „prawda” w procesie poznania*; prof. dr hab. Wiesław Tadeusz Popławski (Polska – Politechnika Białostocka) *Świadomość oczywistości a świadomość graniczna*; Матвей Ломоносов (Rosja – Uniwersytet Permski) *В поисках истины: методология истории против исторической мифологии* // *W poszukiwaniu prawdy. Metodologia historii wobec historycznej mitologii*.

Temat sekcji trzeciej to: *Prawda a jej egzystencjalny, emotywny i praktyczny wymiar*. Pracami pokierowali: prof. zw. dr hab. Jadwiga Mizińska (Polska – UMCS, Lublin) oraz проф. Мария Култаева (Ukraina – Uniwersytet w Charkowie). Z odczytami wystąpili: doc. Larysa Dovha (Ukraina – Państwowa Akademia Muzyczna w Kijowie) *Истина як цінність в українській культурі епохи бароко* // *Prawda jako wartość w ukraińskiej kulturze epoki baroku*; doc. dr Tomas Kačerauskas (Litwa – Uniwersytet Wileński) *Prawda w fenomenologii egzystencjalnej*; проф. Петр Ю. Саух (Ukraina – Uniwersytet Żytomierski) *Концепція цілісності в силовому полі постнекласичної методології і сучасної освіти*; prof. zw. dr hab. Jadwiga Mizińska (Polska – UMCS, Lublin) *Prawda a szczerść*; dr Cezary Woźniak (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Okamgnienie a granice poznania w fenomenologii*; dr Magdalena Michalik-Jeżowska (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Zagadnienia prawdy w etyce*; doc. Оксана А. Довгополова (Ukraina – Uniwersytet im. I.I. Мiecznikowa, Odessa) *Емотивная и теоретическая составляющие проблемы Чужого в философии* // *Emotywnie i teoretyczne zestawienie problematyki drugiego w filozofii*; dr Cezary Mordka (Polska – UMCS, Lublin) *Orientacyjno-egzystencjalne funkcje emocji*.

Prawda a człowiek i jego świat. Pod takim hasłem obradowała sekcja czwarta, a obradom przewodzili: dr Leszek Krusiński (Polska – UMCS, Lublin) oraz проф. Ольга Н. Астафьева (Rosja – Rosyjska Akademia Służb Państwowych przy Prezydencie Federacji Rosyjskiej). Swoje poglądy przedstawili: проф. Ольга Н. Астафьева *Теоретическая культурология в России: статус и познавательные стратегии* // *Teoretyczna kulturologia w Rosji: status i poznawcze strategie*; dr Leszek Krusiński (Polska – UMCS, Lublin) *Wawrzyńiec Goślicki i jego traktat „De optimo senatore” – Filozoficzne kryteria państwa dobrze rządzonego*; doc. PhDr. Anna Ondrejková, CSc. (Słowacja – UMB, Banská Bystrica) *Pravda a tradicia. Pravda a umienie* // *Prawda a tradycja. Prawda i sztuka*; dr Steffen Huber (Polska – Uniwersytet Jagielloński, Kraków) *Między Erazmem, Bielem a Szkotem. Strategie poznawcze w Sylwach Andrzeja Frycza Modrzewskiego*; проф. Юрій І. Сватко (Ukraina – Akademia Kijowsko-Mohylańska, Kijów) *Європейська філософія як життєва справа і науковий "проект", або Чи потрібна істина теоретичному пізнанню?* // *Europejska filozofia jako sprawa życiowa i naukowy projekt. Czy prawda jest potrzebna poznaniu teoretycznemu?*; mgr Dariusz Kubiszyn (Polska – UMCS, Lublin) *Granice poznania kultury*; dr Ryszard Gaj (Polska – Uniwersytet w Białymsto-

ku) *Dwie słowiańskie filozofie społeczne we wzajemnej kontrowersji*; Проф. Сергей Ф. Клепка (Ukraina – Instytut Pedagogiczny, Połtawa) *Истина и образование // Prawda i wychowanie*.

Sekcja piąta została opatrzona tytułem: *Filozofia, nauka i logika a prawda*. Przewodniczyli: dr Krzysztof J. Kilian (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) oraz Prof. PhDr. Břetislav Horyna, PhD. (Czechy – Masarykova Uniwerzita, Brno). Wygłoszono następujące referaty: dr hab. Andrzej Łukasik (Polska – UMCS, Lublin) *Filozofia przyrody a nauki przyrodnicze*; Prof. PhDr. Břetislav Horyna, PhD. (Czechy – Masarykova Uniwerzita, Brno) *Negativní věděni a limitativní nejistota*; Doc. Mgr Marián Palenčár, PhD. (Słowacja – UMB Banská Bystrica) *K sociokultúrnej determinácii vzniku novovekej vedy // Prawda społeczna a kulturowe determinacje wiedzy współczesnej*; mgr Paweł Balcerak (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Wpływ analityczności i syntetyczności na status poznawczy semantyk*; Doc. PhDr. Pavol Tholt, PhD. (Słowacja – UPJŠ, Košice) *Jan Patočka o bytnosti matematickej pripudovedy a o metafyzike // Jan Patočka a byt matematiczny, przyrodniczy i metafizyczny*; dr Robert Piotrowski (Polska – Uniwersytet Zielonogórski) *Analogiczna struktura modelu teoretycznego a uzyskiwanie nowych twierdzeń*; Mgr BcA. Jiří Raclavský, PhD (Czechy – Masarykova Uniwerzita, Brno) *Pojem pravdivosti v lhářských paradoxech: Tichého řešení // The Concept of Truth in Liar's Paradoxes: Applying Tichý's Method of Solution*; Alesja Czestnych (Polska – stud. Uniwersytetu Warszawskiego) *Wykluczenie bezstronności*; mgr Mirosław Chlebosz (Polska – Uniwersytet Wrocławski) *O możliwości ostatecznego uzasadnienia*; mgr Dariusz Sagan (Polska – Uniwersytet Zielonogórski) *Naturalizm metodologiczny a zagadnienie prawdy w nauce*.

Obrady sekcji szóstej koncentrowały się wokół tematu: *Prawda a religia i etyka*. Jej pracami kierowali: doc. Siergij Gołowaszczenko (Ukraina – Akademia Kijowsko-Mohyłańska, Kijów) oraz dr hab. Marian Broda (Polska – Uniwersytet Łódzki). Z referatami wystąpili: prof. dr hab. Halina Romanowska-Łakomy (Polska – UWM, Olsztyn) *Od prawdy „o” człowieka do „prawdy w człowieku”. Paradygmat nauki żywej (gorącej)*; dr hab. Marian Broda (Polska – Uniwersytet Łódzki) *Sacrum – moc – władza – wiedza – ład – tożsamość – legitymizacja... O rosyjskim pojmowaniu prawdy*; doc. Siergij Gołowaszczenko *Recepcja europejskiej krytyki biblijnej w Akademii Kijowskiej: wymiar hermeneutyczny a ideologiczny*; dr Stefan Król (Polska – Warszawa) *Co to jest prawda? Rozważania dotyczące treści rozmowy Piłata z Jezusem*; проф. Рудольф Мирський (Ukraina – Politechnika Lwowska) *Методологічні парадигми теоретичного пізнання феномену Голокост // Paradygmat metodologiczny poznania teoretycznego fenomenu Holokaustu*; Елена Э. Никитченко (Ukraina – Akademia Prawnicza, Odessa) *Истина и образ (в процессе познания новых религий) // Prawda a obraz w procesie poznania nowych religii*; dr Stefan Kostańczak (Polska – Akademia Pomorska w Słupsku) *Spór o rozumienie prawdy w etyce. Perspektywizm a naturalizm etyczny*; doc. Zlata

Androvičová (Słowacja – UMB, Banská Bystrica) *niektórych problémach etickej teórie v pluralitnej dobe: metodologický a ekologický aspekt // O pewnych problemach teorii etycznej w dobie pluralizmu: wymiar metodologiczny i ekologiczny*; Юрий П. Саух (Ukraina – dokt. Kijowskiego Uniwersytetu Narodowego im. T. Szewczenki) *Особливості буддійської герменевтики в контексті європейської епістемологічної традиції*; dr Krystian Rachwał (Polska – UMCS, Lublin) *Ograniczenia rozumu teoretycznego u rosyjskich filozofów religijnych przelomu wieku XIX i XX*; dr Adam Sawicki (Polska – Politechnika Białostocka) *Konsep-cja zmartwychwstania według Wiktora Iwanowicza Niesmielowa*; PhDr. Daniela Ježovicová, PhD. (Słowacja – UMB, Banská Bystrica) *Ideovo-politické špecifiká dejín politického myslenia na Slovensku*; др Бася Никифорова (Litwa – Uniwersytet Wileński) *Религиозный плюрализм: между мифом и логосом*.

**VI Konferencja Filozofów Krajów Słowiańskich
Boguchwała 31 V–3 VI 2007 r.**

Fot. Jacek Czochara

Trzeci dzień konferencji (2 VI 2007 r.) rozpoczął się posiedzeniem plenarnym, któremu przewodniczyli: prof. dr hab. Halina Romanowska-Łakomy (Polska – UWM, Olsztyn) oraz проф. Петро М. Кралюк (Ukraina – Uniwersytet Narodowy „Akademia Ostrogska”). Referaty wygłosili: Prof. PhDr. Jan Zouhar, CSc. (Czechy – Masarykova Uniwerszita, Brno) *Filozofie a věda // Filozofia i nauka*; проф. Петро М. Кралюк *Д. Чижевський як дослідник філософії слов'янських народів // Dymitr Czyżowski jako badacz filozofii słowiańskiej*; prof. zw. dr hab. Henryk Pisarek (Polska – Uniwersytet Wrocławski) *Relacje*

między utylitarystyczną (*J. Bentham, J.S. Mill*) a pragmatyczną koncepcją prawdy (*Ch. Peirce, W. James, J. Dewey*).

Po przerwie uczestnicy konferencji udali się na ciąg dalszy obrad w poszczególnych sekcjach tematycznych. W sekcji pierwszej odczyty zaprezentowali: Prof. PhDr. Vladimír Leško, CSc. (Słowacja – UPJŠ, Košice) *Od eurōpskeho ku globálnemu nihilizmu (Nietzsche vs. Heidegger // Od europejskiego do globalnego nihilizmu (Nietzsche vs. Heidegger)*; dr Adam Wojtunik (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *System jako forma wyrazu prawdy w filozofii niemieckiego idealizmu*; mgr Ewa Kilian (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Relatywizm teoriopoznawczy Bolesława J. Gaweckiego*; Kamil Goraziński (Polska – stud. UMCS, Lublin) *Nietzscheańska krytyka prawdy*; mgr Dorota Targosz (Polska – stud. UMCS, Lublin) *Poznanie teoretyczne i prawda u Tadeusza Kotarbińskiego*; mgr Ryszard Wójtowicz (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Prawda w ujęciu tomizmu fenomenologizującego Karola Wojtyły*. Referat dra Artura Piotrowicza (Polska – UMK, Toruń) *Teoria poznania w ujęciu Maurycego Straszewskiego* odczytała Monika Kowalska.

Uczestnicy sekcji drugiej wysłuchali referatów autorstwa: dra Marka Bosaka (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Między niewzruszonym punktem oparcia a grą domysłów. Uwagi o kondycji poznania teoretycznego*; mgra Marka Picha, PhD. (Czechy – Masarykova Uniwerzita, Brno) *O pojmu nekorigovatnosti // O pojęciu korygowalności*; dra Leszka Augustyna (Polska – Uniwersytet Jagielloński, Kraków) „*Teoria dwóch prawd*”. *Gnozeologiczno-ontologiczne i etyczno-społeczne rozumienie prawdy w filozofii rosyjskiej*; mgr Katarzyny Częściak (Polska – Uniwersytet Wrocławski) *O realności różnych porządków rozumienia rzeczywistości w filozofii Hansa-Georga Gadamera*; mgr Natalii Derewińskiej-Sobieckiej (Polska – dokt. UMCS, Lublin) *Tożsamość i prawda w ponowoczesności według Z. Baumana*.

W sekcji trzeciej wystąpili: dr Marek Olejniczak (Polska – AM, Gdańsk) „*Niegodziwy filozof*” *jako contradictio in adiecto*; доц. Ирина Бондаревська (Ukraina – Akademia Kijowsko-Mohylańska, Kijów) *Емотивний статус істини в мистецтві: істина і тривіальність // Emotywny status prawdy w sztuce: prawda a trywialność*; mgr Agnieszka Iskra-Paczkowska (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Psychoanaliza egzystencjalna jako poznanie filozoficzne*; mgr Paweł Kamiński, (Polska – Uniwersytet Wrocławski) *Nie-prawda, czyli prawda odrealniona*.

W sekcji czwartej obradowali: dr Artur Mordka (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Estetyczny, egzystencjalny i poznawczy aspekt prawdy w dziele sztuki*; dr Irina Valiavko (Ukraina – Państwowa Akademia Nauk Ukrainy, Kijów) *Філософія і національний світогляд: до проблеми «національних філософій» // Filozofia i narodowy światopogląd: problem „filozofii narodowej”*; ks. dr Mirosław A. Michalski (Polska – CHAT, Warszawa) *Dwa typy poznania człowieka w myśli Antoniego Kępińskiego.*; mgr Izabela Różycka (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Szaletstwo i prawda a władza w myśli Michela Foucaulta*;

dr Beata Guzowska (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Mit jako współczesny substytut prawdy*; Andrzej Sławosz Krasowski (Polska – stud. Uniwersytetu Rzeszowskiego) *Chaos i relatywizm – stare pojęcia w nowym kontekście*.

Obrady Okrągłego Stołu Filozofów Krajów Słowiańskich

2 VI 2007 r.

Fot. Jacek Czochara

Po przerwie uczestnicy konferencji udali się na debatę Okrągłego Stołu Filozofów Krajów Słowiańskich na temat: *Miejsce filozofii i religii w procesach kształtowania świadomości narodów słowiańskich*. Tym samym uwaga obradujących skierowała się ku problematyce dotyczącej wzajemnych więzi kulturowych pomiędzy narodami słowiańskimi. Debatę prowadził i słowo wstępne wygłosił prof. zw. dr hab. Andrzej L. Zachariasz, który podkreślił, że „(...) tegoroczna, szósta już Konferencja Filozofów Krajów Słowiańskich, a także szósta debata Okrągłego Stołu Filozofów Krajów Słowiańskich to dowód ciągłości, aktualności i potrzeby rozwijania idei, by przy jednym stole spotykali się, dyskutowali i próbowali się nawzajem rozumieć filozofowie z Polski, Ukrainy, Czech, Słowacji, Białorusi, Rosji, Chorwacji, Serbii, Macedonii. Jednakże idea ta nie mogłaby być zrealizowana bez dobrej woli wszystkich uczestników konferencji, którzy odpowiedzieli na apel wzajemnej współpracy. (...) I chociaż trudno jest precyzyjnie i jednoznacznie odpowiedzieć na pytanie: co to jest słowiańszczyzna?, i chociaż często różnią nas poglądy filozoficzne i religijne, to nasze wspól-

ne spotkania dowodzą, że w bogactwie, różnorodności i tożsamości narodowej Słowian możemy widzieć wzajemne bogactwo i uzupełnianie kulturowe. Zatem dużo możemy nauczyć się od naszych sąsiadów Słowian i uczymy się, czego przykładem są nasze te konferencje”².

Zakończeniem trzeciego dnia obrad VI Międzynarodowej Konferencji Filozofów Krajów Słowiańskich była „Biesiada Rycerska”, której niewątpliwą atrakcją, w części artystycznej, był turniej rycerski i zawody łucznicze przygotowane przez Zakon Boju Dnia Ostatniego.

W dniu 3 czerwca odbyło się ostatnie posiedzenie plenarne połączone z uroczystością zakończenia konferencji. Obradom przewodniczyli: prof. zw. dr hab. Andrzej L. Zachariasz (Polska – Uniwersytet Rzeszowski) oraz доц. Эдуард И. Мартынюк (Ukraina – Uniwersytet im. I.I. Miecznikowa, Odessa). Referaty wygłosili: *visiting professor* dr Daniele G. Stasi (Włochy – Uniwersytet Lecce, Polska – Uniwersytet Rzeszowski) *Augusto Del Noce, prawda a nowoczesność*; доц. Эдуард И. Мартынюк *Раціоналізація культурної практики во второй половине XX века // Racjonalizacja praktyki kultowej w drugiej połowie wieku dziewiętnastego*; prof. dr hab. Wiesław Sztumski (Polska – prof. em. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice) *Wieloaspektowość prawdy i jej skutki*; проф. Александр В. Чайковский (Ukraina – Uniwersytet im. I.I. Miecznikowa, Odessa) *Истина и метод // Prawda a metoda*; dr Jacek Breczko (Polska – AM, Białystok) *Dwa tysiące sześćsetletni poród. Zmierzch czy świt filozofii?*

Po dyskusji prof. zw. dr hab. Andrzej L. Zachariasz poprosił przewodniczących poszczególnych sekcji o podsumowanie obrad i toczących się na nich polemik. Następnie, dziękując wszystkim uczestnikom za udział w konferencji, zaś pracownikom MIF UR za jej przygotowanie, zakończył VI Międzynarodową Konferencję Filozofów Krajów Słowiańskich, symbolicznie – dźwiękiem miniaturowego Dzwonu Nowogrodzkiego.

Na koniec należy pokreślić, że konferencja spełniła pokładane w niej nadzieje. Filozofowie z krajów słowiańskich mieli możliwość lepszego poznania się i wzajemnej wymiany myśli. Podczas czterech dni oficjalnych obrad i niezliczonych debat „pozaplenarnych”, każdy uczestnik konferencji miał okazję do zaprezentowania swojego stanowiska. Co więcej, podczas dyskusji i sporów zrodziły się nowe problemy. Prawdopodobnie dlatego wielu uczestników pytało o termin kolejnej Konferencji Filozofów Krajów Słowiańskich.

² Z uwagi na liczne grono uczestników debaty Okrągłego Stołu, nie sposób w tym miejscu zrelacjonować wszystkich wypowiedzianych opinii. Niemniej wypowiedzi nadesłane na piśmie zostaną opublikowane.